

TURUN ARKKIHIIPPAKUNTA

Muutoksenhaku uuden kirkkolain mukaan

**Lakimiesasessori Matleena Engblom
12.9.2023**

Yleistä uudesta kirkkolaista

- Tullut voimaan 1.7.2023
- ww.finlex.fi, hakusana kirkkolaki
- Hallintosääntö vahvistettava seurakunnassa ja yhtymässä 31.12.2023 mennessä
- Siirtymäsäännökset KL 13:6
- Muutoksenhakumenettely määräytyy päätöksentekoaikajankohdan mukaan

Siirtymäsäännökset / Vireillä olevien hallintoasioiden käsittely KL 13:6

- Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin hallintoasioihin ja alistusasioihin, joissa alistusta ei vielä ole toimitettu, sekä lainkäyttöasioihin ja alistusasioihin liittyvään muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tuomioistuimen päätöksellä uuteen käsittelyyn palautettuihin asioihin sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.
- Mitä 10 luvun 12–16 ja 19 §:ssä säädetään sähköisestä kokouksesta ja sähköisestä päätöksentekomenettelystä, sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin hallintoasioihin.

Muutoksenhaun perusasioita

- Säännökset ovat KL 12 luvussa
- Kirkko- ja seurakuntaneuvoston päätöksestä oikaisuvaatimus 14 päivää
- Kirkkovaltuuston päätös ja päätös oikaisuvaatimukseen: kirkollisvalitus hallinto-oikeuteen 30 päivää
- Alistusasiat ovat jääneet pois
- Suojeltujen kirkkorakennusten muutokset ym edellyttävät kirkkohallituksen lupaa, valitusoikeus kh päätöksestä
- Hallintosäännössä määriteltävä delegointi ja delegoidun päätöksen siirto-oikeus
- Valmistelusta ei saa valittaa!

Oikaisuvaatimus- ja valitusaika

KL 12:10

- Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kirkollisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
- Oikaisuvaatimus seurakuntavaalien tai kirkkoherran välittömän vaalin äänioikeutettujen luettelosta on kuitenkin jätettävä kirkkoherranvirastoon tai vaalilautakunnan määräämään muuhun seurakunnan toimipaikkaan viimeistään kirkkojärjestyksen 9 luvun 6 §:ssä äänioikeutettujen luettelon nähtävillä pitämiselle säädetyn ajan päättymisen jälkeisenä toisena arkipäivänä.

Oikaisuvaatimus- ja valitusaika vaaleihin liittyen

KL 12:10

- Kirkollisvalitus 9 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitetusta äänioikeutettujen luettelon itseoikaisua koskevasta päätöksestä ja kirkkojärjestyksen 9 luvun 7 §:n 1 momentissa ja 61 §:n 2 momentissa tarkoitetusta vaalilautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä on tehtävä seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on osoitettava hallinto-oikeudelle ja jätettävä sanotussa ajassa kirkkoherranvirastoon tai vaalilautakunnan määräämään muuhun seurakunnan toimipaikkaan. Vaalilautakunnan tulee toimittaa valitus, ote pöytäkirjasta, vaalilautakunnan lausunto ja muut asiassa kertyneet asiakirjat kiireellisesti hallinto-oikeudelle.

Päätöksen tiedonanto KL 10:24

- Päätös on annettava asianosaiselle tiedoksi noudattaen, mitä hallintolain 59 ja 60 §:ssä tai sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 18 ja 19 §:ssä säädetään.
- Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja, kirkkohallituksen 3 luvun 21 §:n 4 momentissa tarkoitettu päätös tai valitusviranomaisen päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Päätöksen tiedonanto HallintoL 59 §

- Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle.
- Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- (HallintoL 60 § todisteellinen tiedoksianto)

Muutoksenhakukelpoinen päätös

- Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioista 2 luvun 6 §, Hallintopäätöksen valituskelpoisuus
- Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta.
- Valittamalla ei saa hakea muutosta päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Muun muassa työnjohdolliset asiat eivät ole valituskelpoisia
- Monet operatiiviseen toimintaan liittyvät asiat eivät ole valituskelpoisia

Valmistelu ja täytäntöönpano KL 12:4

- Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta.

Kanteluasiassa tehdystä päätöksestä ei saa valittaa

- Hallintolaki 8a luku 53 d §, muutoksenhakukielto
- Hallintokanteluasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikaisuvaatimus KL 12:2

- Kirkon viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä, jollei tässä laissa toisin säädetä, kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraavasti:
- 1) kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston, sen jaoston ja sen alaisen toimielimen sekä seurakunnan viranhaltijan ja luottamushenkilön päätöksestä kirkkoneuvostolle tai seurakuntaneuvostolle;
- 2) yhteisen kirkkoneuvoston, sen jaoston ja sen alaisen toimielimen sekä seurakuntayhtymän viranhaltijan ja luottamushenkilön päätöksestä yhteiselle kirkkoneuvostolle;

Oikaisuvaatimus KL 12:2

- 3) järjestelytoimikunnan päätöksestä järjestelytoimikunnalle;
- 4) kirkkoherran päätöksestä, joka koskee papin vapaa-ajan, vuosiloman ja virkavapaan myöntämistä, tuomiokapitulille ja muissa asioissa kirkkoneuvostolle tai seurakuntaneuvostolle;
- 5) keskusrekisterin johtajan päätöksestä, joka koskee 8 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiaa, kirkkoneuvostolle tai yhteiselle kirkkoneuvostolle, jollei tämän pykälän 3 momentista muuta johdu;

Oikaisuvaatimus KL 12:2

- 6) tuomiokapitulin päätöksestä, joka koskee papin tai lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa taikka papin pappisviran velvollisuuksien vastaista toimintaa, niiden laiminlyöntiä tai papille sopimatonta käytöstä, sekä tuomiokapitulin alaisen toimielimen ja viranhaltijan päätöksestä tuomiokapitulille;
- 7) kirkkohallituksen virastokollegion, johtokunnan ja viranhaltijan päätöksestä kirkkohallitukselle;
- 8) seurakuntavaaleissa tai kirkkoherran välittömässä vaalissa käytettävästä äänioikeutettujen luettelosta vaalilautakunnalle.

Oikaisuvaatimus KL 12:2

- Kirkonkirjoihin sisältyvien väestötietojen oikaisuun sovelletaan, mitä väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetussa laissa säädetään.

Kirkollisvalitus KL 12:3

- Kirkollisvalituksella haetaan muutosta hallinto-oikeudelta:
- 1) oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn 2 §:n 1 momentin mukaiseen päätökseen;
- 2) kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, hiippakunnan vaalilautakunnan, piispainkokouksen ja kirkolliskokouksen päätökseen;
- 3) seurakunnan vaalilautakunnan, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 6–8 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kirkollisvalitus KL 12:3

- Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:
 - 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
 - 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa;
 - 3) päätös on muuten lainvastainen.
- Valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Kuka saa hakea muutosta?

KL 12:5

- Se, johon päätös on kohdistettu
- Se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen),
- Seurakunnan viranomaisen päätöksestä myös seurakunnan jäsen.
- Seurakunnan jäsenellä ei kuitenkaan ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa *diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta*.

Kuka saa hakea muutosta?

KL 12:5

- Seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsenseurakunta ja sen jäsen sekä seurakuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen seurakunta ja sen jäsen.

Kuka saa hakea muutosta?

KL 12:5

- Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kirkollisvalituksella vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.
- Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, siihen saa hakea muutosta kirkollisvalituksella myös se, jolla on 1 tai 2 momentin nojalla oikeus tehdä kirkollisvalitus.

Kuka saa hakea muutosta?

KL 12:5 / Hallinto-oikeuden päätös

- Tämän lain tai kirkkojärjestyksen nojalla päätöksen tehneellä viranomaisella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on kumonnut viranomaisen päätöksen tai muuttanut sitä.

Hallintosääntö

- Itsenäisen seurakunnan hallintosäännössä ovat määräykset, jotka koskevat:
 - Kirkkovaltuustoa
 - Kirkkoneuvostoa
 - Seurakunnan johtokuntia
- Seurakuntayhtymän hallintosäännössä määrätään asioista, jotka koskevat
 - Yhteistä kirkkovaltuustoa
 - Yhteistä kirkkoneuvostoa
 - Seurakuntayhtymän johtokuntia
- Yhtymäseurakunnan hallintosäännössä ovat määräykset, jotka koskevat:
 - Seurakuntaneuvostoa
 - Seurakunnan johtokuntia
- Lisäksi voi olla johtosääntöjä muita kuin toimielimiä varten esim. viranhaltijoiden johtosääntö
- Rippikoulun ohjesääntö poistuu.

Hallintosääntö / miten valitetaan hallintosäännön hyväksymisestä?

- Hallintosäännön hyväksyy kirkkovaltuusto
- Kirkollisvalitus hallinto-oikeuteen

Delegoitu päätösvalta KL 3:6

- Kirkkovaltuusto voi siirtää päätösvaltaa kirkkoneuvostolle tai sen jaostolle, johtokunnalle, viranhaltijalle ja kirkkoneuvoston varapuheenjohtajalle.
- Delegointi sisällytetään hallintosääntöön ja / tai viran johtosääntöön
- Suositus: pääsääntöisesti vain hallintosääntö, ja virkoihin vain tehtävänkuvaukset

Delegoitu päätösvalta, Otto-oikeus

KL 10:10

- Otto-oikeus tarkoittaa sitä, että toimivaltaa delegoinut toimielin voi ottaa käsiteltäväkseen yksittäisen asian, jossa delegointiin perustuen kirkkoneuvosto tai viranhaltija on tehnyt päätöksen
- Kirkkoneuvosto, yhteinen kirkkoneuvosto ja seurakuntaneuvosto voi siirtää käsiteltäväkseen hallintosäännössä määrätyllä tavalla alaisensa toimielimen taikka seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranhaltijan tai luottamushenkilön päättämän asian. Sama oikeus on kirkkoneuvoston, yhteisen kirkkoneuvoston ja seurakuntaneuvoston puheenjohtajalla.
- Ylempi toimielin voi kumota tai muuttaa asiassa tehdyn päätöksen taikka palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi.
- Asia on siirrettävä ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.
- Hallintosäännössä määriteltävä, kuinka monen päivän aikana otto-oikeutta on käytettävä

Muutoksenhaku kiinteistönkaupassa

- Kirkkoneuvoston päätös on valmistelua, joten siitä ei saa valittaa.
- Kirkkovaltuuston päätöksestä saa valittaa hallinto-oikeuteen.
- Kirkkohallituksella tai tuomiokapitulilla ei enää ole roolia kiinteistönkaupoissa.
- Kiinteistönkauppa edellyttää määräenemmistöä valtuustossa, KL 3:9,2

Kirkollinen rakennus ja lupamenettely KL 3:21

- Kirkollinen rakennus on kirkko, kellotapuli, siunaus- ja hautakappeli sekä hautausmaalla oleva niihin rinnastettava rakennus.
- Kirkkopihan, sen ja hautausmaan aitaan ja porttiin sekä sankarihautausmaahan sovelletaan, mitä kirkollisesta rakennuksesta säädetään.
- Kirkkovaltuuston on haettava kirkkohallituksen lupa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, jos asia koskee:
 - 1) uuden kirkon tai siunauskappelin rakentamista tai hankkimista;
 - 2) muun kuin kirkollisen rakennuksen muuttamista kirkoksi tai siunauskappeliksi;
 - 3) suojellun kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista taikka sen käyttötarkoituksen muuttamista;
 - 4) luopumista kirkon käytöstä.
- Kirkkohallitus voi liittää lupaa koskevaan päätökseen ehtoja, jotka koskevat rakennuksen ulko- ja sisäasua, rakennustapaa, materiaaleja sekä rakennus- tai korjausmenetelmiä. Kirkkohallituksen on otettava huomioon 22 §:n 1 momentin mukaiset kirkollisen rakennuksen suojelun tavoitteet, kun se käsittelee lupaa suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen tai purkamiseen taikka sen käyttötarkoituksen muuttamiseen.

Muutoksenhaku / kirkollinen rakennus

- Kirkkovaltuuston päätös on valmistelua
- Valitusoikeus aikanaan kirkkohallituksen päätöksestä

Muutoksenhaku /kirkollinen rakennus

- Kirkkohallituksen 3 luvun 21 §:n 4 momentissa tarkoitetusta päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen saa tehdä lupaa hakeneen seurakunnan tai seurakuntayhtymän taikka sen jäsen seurakunnan viranomainen. Asianosaisen tai seurakunnan jäsenen valitusoikeuteen sovelletaan, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Määräenemmistöä edellyttävät päätökset KL 3:9,2

- Kirkkovaltuuston päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista ja enemmän kuin puolet kaikista jäsenistä sitä kannattaa asiassa, joka koskee:
 - 1) kirkollisen rakennuksen, kappelin, seurakuntatalon, seurakunnan virastotalon taikka leiri- tai kurssikeskuksen rakentamista tai hankkimista;
 - 2) kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista, sen käyttötarkoituksen muuttamista taikka muun kuin kirkollisen rakennuksen muuttamista kirkolliseksi rakennukseksi;
 - 3) hautausmaan perustamista tai laajentamista;
 - 4) kiinteän omaisuuden luovuttamista;
 - 5) uuden viran perustamista.

Kiitos ja hyvää syksyä!

